

Ikki annað enn ein kundi væntað

Enn einaferð eru danir á gosi, tí stóðan í Fólkatínginum aftur er tann, at ein føroyskur fólkatíngslimur avger um eitt innanhýsis danskt prinsippmál, um Danmark skal hava enn eitt sjónvarp, TV2 kallað.

Stjórnarflokkarnir vilja hava hetta mál samtykt, men radikali flokkurin, ið annars stuðlar stjórnina, er partvist imóti hesum. Andstøðan er imóti uppskotinum.

Forsætisráðharrin hevur aftur biðið stuðulssvein sin, Ó. Breckmann koma til Keypmannahavnar, tí hann hevur brúk fyri hansara atkvøðu.

Tað er sjálvsagt, sum Jógvan Sundstein, formaður fólkatíngslins segði við danska útvarpið sunnukvøldið, at føroyskt valdu fólkatíngsmennirnir hava sama rætt at atkvøða í fólkatínginum sum einhver annar. Men munurin er bert, at hetta er tann rættur, sum fólkatíngurinn ákærir hinar fyri at brúka.

Og við atkvøðugreiðsluni undan páskum atkvøddi fólkatíngurinn jú beint imóti tí, sum hann sigur seg standa fyri í føroyskum politikki.

Fólkatíngurinn kann sjálvsagt beklaga, at umboðsmaður teirra í Fólkatínginum ger beint tverturimóti tí, sum hann undan valinum lovaði veljarunum. Tað er jú ikki fremmant fyri Fólkatíngin. Í hesum føri at blanda seg upp í innanhýsis dansk viðurskipti.

Men so kann Fólkatíngurinn í hvussu er breggja sær av at eiga heiðurin fyri, at Danmark í dag er tað land, sum hevur hægsta skattatrygð, takkað veri atkvøðu teirra í Fólkatínginum.

At teir gera beint imóti tí teir annars siga, er ikki annað, enn ein kundi væntað frá teirri síðuni.

J. Lindenskov

NB

Tað síðsta, vit hoyrdu í

samrøðu millum ÓB og danska útvarpið er heldur ikki annað enn væntað. Fólkatíngurinn er ikki annað enn eitt tiltak í enterium danskum konservativum politikki og er tilreiðar at koma, tá Poul Schlüter hevur brúk fyri eini atkvøðu.

Til tess at fáa rættvisgjørt hesa søgu fólkatíngslins, skjýtur ÓB skuldina á teir radikalu, nú hann enn einaferð blandar seg.

Týðiliga kemur til skjals loyndaravtalan soleiðis: at ÓB altíð er tókur, tá ið tørvur er til honum í innanríkispolitikki.

Óli Breckmann og danska TV 2:

Fólkatíngurinn aktar harra-boðum úr Keypmannahavn

Óli Breckmann á knønum fyri Schlüter

Uttan mun til um Óli Breckmann fer at atkvøða fyri TV 2 á danska fólkatíngi ella ikki, so hevur hann longu fleiri ferðir víst, at hann, og sostatt føroyski fólkatíngurinn hevur lagt seg út í innanhýsis dansk viðurskipti. Hetta hendi m.a. herfyri, tá hann bjargaði tí sonevnda páskapakkanum.

Hesaferð verður helst trygð frá floksfeløgnum í Føroyum so mikið stórt, at Óli Breckmann, tá avtornar, noyðist — imóti sínum egna vilja — at lata vera við at leggja seg út í dansk innanhýsis viðurskipti.

Í Danmark hevur tjakið um eina sjónvarpsstöð aftrat.

TV2 kallað, staðið á breddanum leingi — og nú er málið so langt frammi, at Fólkatíngið seinni í vikuni skal avgera, hvørja lagnu hetta mál skal fáa. Tað hevur staðið rættiliga nógv á gosi um henda spurning, tí her snýr tað seg m.a. um at geva rúmd fyri einari sannari innrás av øllum møgulegum fornum fyri sendingum uttanifrá, m.a. meira og minni ótamdari reklamum frá útlenskum fyrirkøsum. Og hesum er danir yvirhovur sera ivasamir í.

Men hjá okkum gjørdist

spurningurin ikki so litið spennandi, tí nú er greitt, at ílt er at fáa ein meirluta fyri uppskotinum uttan so, at eisini teir føroysku fólkatíngslimirnir atkvøða fyri.

Ella fyri at nevna tað so, sum Fólkatíngurinn segði undan seinasta fólkatíngsvali, blandar seg upp í innanhýsis dansk viðurskipti.

Ikki tí, Óli Breckmann, og harvið Fólkatíngurinn, smáðist ikki fyri at blanda seg upp í dansk viðurskipti. Tað var nettupp eitt soverðið innanhýsis mál, hann atkvøddi fyri, nevniliga so, at danir við fólkatíngsatkvøðuni

nú hava heimsins størsta skattatrygð, -prosent.

Men røddir eru tó frammi um, at formaðurin í Fólkatínginum, Jógvan Sundstein hevur sagt, at tað er at blanda seg, um ÓB nú atkvøður fyri TV2.

Hvussu verður og ikki — atkvøðan hjá Fólkatínginum, um hann blandar seg upp í ella ikki, er fullgildug. Spurningurin er bert, um avtalan, sum Fólkatíngurinn hevur gjørt við konservativa forsætisráðharran, er so mikið avgerandi í spurninginum um at blanda seg upp í danskan politikk, at ÓB noyðist at atkvøða fyri.

Dounreay má steðgast

Kjarnorkuvanlukkan í Tjernobyl hevur avdúkað, at kjarnorka til sokallað friðarlig endamál ikki er so vandaleys, sum ofta pástáðið.

Hendan vanlukka hevur eisini sýnt heiminum, at tá óhappið er úti, er einki sum eitur landamærk og einki, sum kann steðga eitringini. Her ráða veður og vindur — ikki teir teknokratir og planlegg-

arar, sum seta kjarnorkuverkini niður á pappirið og rokna út, at eitt óhapp kann henda í mesta lagi hvørji tvey hundræðusund ár.

Tað er í treysti til tilikar útrokningar, at kjarnorkuverk serstakliga undir oljukkrepuni vórðu lögð uppá tættbygdum økjum at veita orku til húsarhald og idnað. Men sum sagt hava tær mongu vanlukkur á kjarnorkuverkum í seinastuni sýnt, at vit hava við tøkni at gera, sum vit als ikki kenna til fulnar og sum vit undir ávisum umstøðum als ikki hava tamarhald á.

Eisini Føroyar liggja í vandaðri, tá talan er um kjarnorku til friðarlig endamál. Størsti vandin hóttir okkum frá granninum fyri sunnan Stóra-bretlandi. Í Dounreay úti við strondina í útnyrðingspartinum av Skotlandi liggur eitt kjarnorkuverk. Hetta er í sjálvum sær nógv álvarssamt fyri okkum. Nú er so ætlanin at byggja eitt verk afturat at viðgera og endurnýggja kjarnorkuburturkast frá øðrum kjarnorkuverkum. Henda

ætlan verður, um hon gerst veruleiki, einsonn hóttan móti okkum, sum búgva í Føroyum, um tað er eftirfarandi, sum norska pressan hevur sagt frá.

Í Noregi, sum eisini liggur í vandaðinum, hava myndugleikarnir longu tikið stig til at leggja trygð á Bretland fyri at fáa steðgað verkunum í Dounreay og fyri at forða at nýggja verkið verður bygt. Føroyingar kunnu ikki sita hendur í favn, meðan bretar soleiðis spæla við lagnu okkara.

Vit eiga saman við øðrum tjóðum og samfeløgum eitt nú norðmonnum, islendingum, hetlandinum og orknoyingum at gera eina felags fylking imóti teimum vandamiklu ætlanum, sum bretar hava. Tað skal vera okkara vón, at landsstýrið sum skjótast tekur hendan spurning upp yvir fyri uttanríkisráðnum eins væl og okkara ættarfrændum fyri vestan, sunnan og norðan.

Jóannes Dalsgaard
Tórfinn Smith

Orkuspell

Í oddagrein nevnd Orkuspell skrivur Dimalætting um studningsveitingina til Føroya.

Tað er klárt at Sambandsflokkurin ger alt fyri at fjala útyvir máttloysi sitt, so sum tað visti seg seinastu 4 árin teir sótu í ábyrgdarsessi, sum førði samfelag okkara út í eina sera hættiliga figgjastøðu, ikki minst tá vit hugsa um statsins studning til Føroya.

Teir blundaðu bara yvir fyri tí veruleika, at borgarlíka ríkisstýrið, sum Sambandið annars stuðlar av kraft, yvirhevar ongantíð vildi so mikið sum tosa við

teir um studningsveitingar, tí teir fyrst vildu hava umleggjina av studningsveitingunum til Føroya frá hondini.

Men Sambandsflokkurin hevði valt at seta kikaran fyri tað blinda eygað — her skuldi og mátti forast rættur sambandspolitikkur.

Úrslitið kenna vit. Fullkomið stopp fyri broyttum ella øktum ríkisstudningi til Føroya har ríkisstýrið annars vanliga tekur lut.

Tí ríkisstýrið vil ikki tingast fyrr enn studningsumskipanin er frá hondini. Tó, Sambandsflokkurin

fekk Bertel Haarder undan seinasta vali at geva eitt lyfti, tað var *blokkstudningurin* til vinnuskúlnar í Føroyum.

Veruleikan um, at vit nú missa studningsrætt finna vit á sosiala økinum. Blokeringin fyri samráðingum á hesum øki hevur Sambandsflokkurin einsamallur ábyrgdina av. Tí flokkurin noktaði fyri at føra tær samráðingar, sum ríkisstýrið kravdi, um teir yvirhevar skuldu vera við í framtíðar loysn av felagsuppgávum.

Soleiðis er tað bara.

J. Lindenskov

Betri

